

1. DIOG. IX 1—17. (1) 'Ηράκλειτος Βλόσωνος ἢ, ὡς τινες, 'Ηράκωντος 'Εφέσιος· οὗτος ἤμαρξεν μὲν κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ ἐξηκοστὴν ὀλυμπιάδα [504—501].

μεγαλόφρων δὲ γέγονε παρ' ὀντιναοῦν καὶ ὑπερόπτης, ὡς καὶ ἐκ τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ δῆλον, ἐν ᾧ φησι 'πολυμαθὴ ... 'Εκαταίων' [B 40].

[...]

(5) γέ-

γονε δὲ θαυμάσιος ἐκ παίδων, ὅτε καὶ νέος ὦν ἔφασκε μηδὲν εἰδέναι, τέλειος μὲντοι γενόμενος πάντα ἐγνώκεναι. ἤκουσέ τε οὐδενός, ἀλλ' αὐτὸν ἔφη διζήσασθαι [B 101] καὶ μαθεῖν πάντα παρ' ἑαυτοῦ. Σωτίων δὲ φησιν εἰρηκέναι τινὰς Ζενοφάνους αὐτὸν ἀσκηόεναι· λέγειν τε 'Αρίστων ἐν τῷ Περὶ 'Ηρακλείτου καὶ τὸν ὕδρον αὐτὸν θεραπεύθηναι, ἀποθανεῖν δ' ἄλλῃ νόσῳ· τοῦτο δὲ καὶ 'Ιππόβοτ' φησι. τὸ δὲ φερόμενον αὐτοῦ βιβλίον ἐστὶ μὲν ἀπὸ τοῦ συνέχοντος Περὶ φύσεως, διήρηται δὲ εἰς τρεῖς λόγους, εἰς τε τὸν περὶ τοῦ παντός καὶ πολιτικὸν καὶ θεολογικόν.

(6) ἀνέθηκε δ' αὐτὸ εἰς τὸ τῆς 'Αρτέμιδος ἱερὸν, ὡς μὲν τινες, ἐπιτηδεύσας ἀσφαέστερον γράφειν, ὅπως οἱ δυνάμενοι <μόνοι> προσλοιοῖεν αὐτῷ καὶ μὴ ἐκ τοῦ δημόδους εὐκαταφρόνητον ἦν. τοῦτον δὲ καὶ ὁ Τιμων [fr. 43 D.] ὑπογράφει λέγων· 'τοῖς δ' ἐνὶ κοκκυστῆς ὀχλοοῖδος 'Ηράκλειτος αἰνικτῆς ἀνόρουσε'. Θεόφραστος δὲ φησιν ὑπὸ μελαγχολίας τὰ μὲν ἡμιτελῆ, τὰ δὲ ἄλλοτε ἄλλως ἔχοντα γράφειν. σημεῖον δ' αὐτοῦ τῆς μεγαλοφροσύνης 'Αντισθένης φησὶν ἐν Διαδοχαῖς [FHG III 182*]· ἐκχωρήσαι γὰρ τὰδε φιλῶν τῆς βασιλείας. τοσαύτην δὲ δόξαν ἔσχε τὸ σύγγραμμα, ὡς καὶ αἰρετιστὰς ἀπ' αὐτοῦ γενέσθαι τοὺς κληθέντας 'Ηρακλειτεῖους.

(7) ἐδόκει δὲ αὐτῷ καθολικῶς μὲν τὰδε· ἐκ πυρός τὰ πάντα συνεστάναι καὶ εἰς τοῦτο ἀναλύεσθαι· πάντα δὲ γίνεσθαι καθ' εἰμαρμένην καὶ διὰ τῆς ἐναντιοτροπῆς ἡρμόσθαι τὰ ὄντα· καὶ πάντα ψυχῶν εἶναι καὶ δαιμόνων πλήρη.

[...]

(12) (Σέλευκος μὲντοι φησὶν ὁ γραμματικὸς [fehlt FHG III 500] Κρότωνά τινα ἱστορεῖν ἐν τῷ Κατακολυμβητῇ Κράτητά τινα πρῶτον εἰς τὴν 'Ελλάδα κομίσαι τὸ βιβλίον). καὶ εἰπεῖν Δηλίον τινὸς θείσθαι κολυμβητοῦ, ὅς οὐκ ἀποπνιγῆσθαι ἐν αὐτῷ. ἐπιγράφουσι δὲ αὐτῷ οἱ μὲν Μούσας, οἱ δὲ Περὶ φύσεως, Διόδωτος δὲ

ἀκριβὲς οἰάκιμα πρὸς στάθμην βίου,

ἄλλοι γινώμον' ἡδῶν, τρόπου κόσμον ἓνα τῶν ξυμπάντων. φασὶ δ' αὐτὸν ἐρωτηθέντα, διὰ τί σιωπᾷ, φάναι 'ἴν' ὑμεῖς λαλήτε'.

[...]

τῶν δὲ γραμματι-

κῶν Διόδωτος, ὅς οὐ φησι περὶ φύσεως εἶναι τὸ σύγγραμμα, ἀλλὰ περὶ πολιτείας, τὰ δὲ περὶ φύσεως ἐν παραδείγματι εἶδει κεῖσθαι. (16) 'Ιερώνυμος δὲ φησι [fr. 23 Hiller] καὶ Σκυθῖνον τὸν τῶν 'Ιάμβων ποιητὴν [vgl. C 3] ἐπιβαλέσθαι τὸν ἐκεῖνον λόγον διὰ μέτρον ἐκβάλλειν.

APP.

37 βλόσωνος BP: βλυσωνος F. Βλυσωνος geben Aët. 18 A 7; Σ [22 A 1a] als zweiten Namen βαύτωνος, βλαύτωνος, βράτωνος, Clem. [A 3] βαύτωνος; dagegen Βλόσωνος Σ (erster Name), Schol. Plat. r. p. vi 498 b βαθεωνος = βλοσωνος, Epiph. Dox. 591, 13 βλεσωνος; s. Inschr. v. Abydos oben c. 19, 1 (r 111, 30) Crönert *Kolotes* S. 184 (138) 'Ηράκωντος K. Keil; vgl. 'Ηράκλειτος 'Ηράκωνος IG iv nr. 926, 83 = IG iv* nr. 71, 83: ἡρακίωντος F: ἡρακίωντος B: ἡρακίωντος P [vgl. Suid. i 143, 13 Anm.].

22 εἶναι BPF: verb. Ambros. vgl. Gnom. Vat. 743 'H. ὁ φυσικὸς ἔφησε σοφώτατος γεγρονέναι πάντων νέος ὦν ὅτι ἤδει αὐτὸν μηδὲν εἰδέναι 23 διζήσεσθαι BPF: verb. Casaubonus 24 ἑαυτοῦ BP: ἑαυτοῦ F¹ 28 τρεῖς λόγους] 3 Bücher gab es zu Heraklits Zeit nicht. Auch ist diese Teilung an sich unwahrscheinlich. Wie kann, nach unseren Fragmenten zu urteilen, der λόγος περὶ τοῦ παντός vom θεολογικῷ getrennt gewesen sein! Ein alexandrinischer Auszug kann so geordnet gewesen sein

16 καὶ εἰπεῖν bezieht sich auf Sokrates Z. 13 19 γινώμονα und ἓνα Κίστερ: γινώμην und ἑνός Hss. Zu τρόπου κόσμον verweist P. Von der Mühl auf Aelian V. Hist. VI 12 Schluß; das Urteil im Heraklitstil, κόσμον — ξυμπάντων spielerische Umbildung von B 30

13 Βλόσωνος alle Hss. Βαύτωνος GIVM: βλαύτωνος B: βράτωνος A, Verlesungen von Βλόσωνος (s. zu i 139, 37) ἡρακίωνος GIVMB: 'H in lac. A: 'Ὁρακίων ed. princ. (s. zu i 139, 37) 17 τοῦ ἡλίου B προσελεύσας Bernh.: προσελεύσας Hss. 19 ξέ A 20 'Ὑστάσπου A: Ὑστάτου d. übr. 28 βλυσωνος Clem. (s. zu i 139, 37): verb. Canter 34 über Hermodoros, der nichts mit den Deceivern zu tun haben kann, vgl. Boesch de xii tabulis. Diss. Gött. 1893, 58. Die Legende scheint erwachsen aus der Tatsache, daß ein Ionier Hermodoros, den Polemon (bei Hesych s. v. σκυδικαί) zitiert, Gesetze geschrieben hat. Ihn identifiziert mit Heraklits Freund Willamowitz Nordion. *Steine* (Abh. d. Berl. Ak. 1909) S. 71

APP.

1a.) Suid. 'Ηράκλειτος Βλόσωνος ἢ Βαύτωνος, οἱ δὲ 'Ηρακίωνος, 'Εφέσιος, φιλόσοφος φυσικὸς, ὅς ἐπεκλήθη Σκοτεινός. οὗτος ἐμαρτυρεῖται εὐδὲν τῶν φιλοσόφων, φύσει δὲ καὶ ἐπιμελείαι ἡσκήθη. οὗτος ὠδρωπτεύσας οὐκ ἐνεδίδου τοῖς ἱατροῖς ἥτις ἐβούλοντο θεραπεύειν αὐτόν, ἀλλ' αὐτὸς βολεβίτῳ χρίσας ὅλον ἑαυτὸν εἰσσεύετο ἐν τῷ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ, καὶ κείμενος αὐτὸν κύνες προσελεύσασθαι διέσπασαν. οἱ δὲ ἀμμοὶ χωσθέντα φασὶν ἀποθανεῖν. τινὲς δὲ αὐτὸν ἔφασαν διακοῦσαι Ζενοφάνους καὶ 'Ιππασίου τοῦ Πυθαγορείου. ἦν δὲ ἐπὶ τῆς 58 ὀλυμπιάδος [504—] ἐπὶ Λαρείου τοῦ 'Υστάσπου, καὶ ἔγραψε πολλὰ ποιητικῶς.